

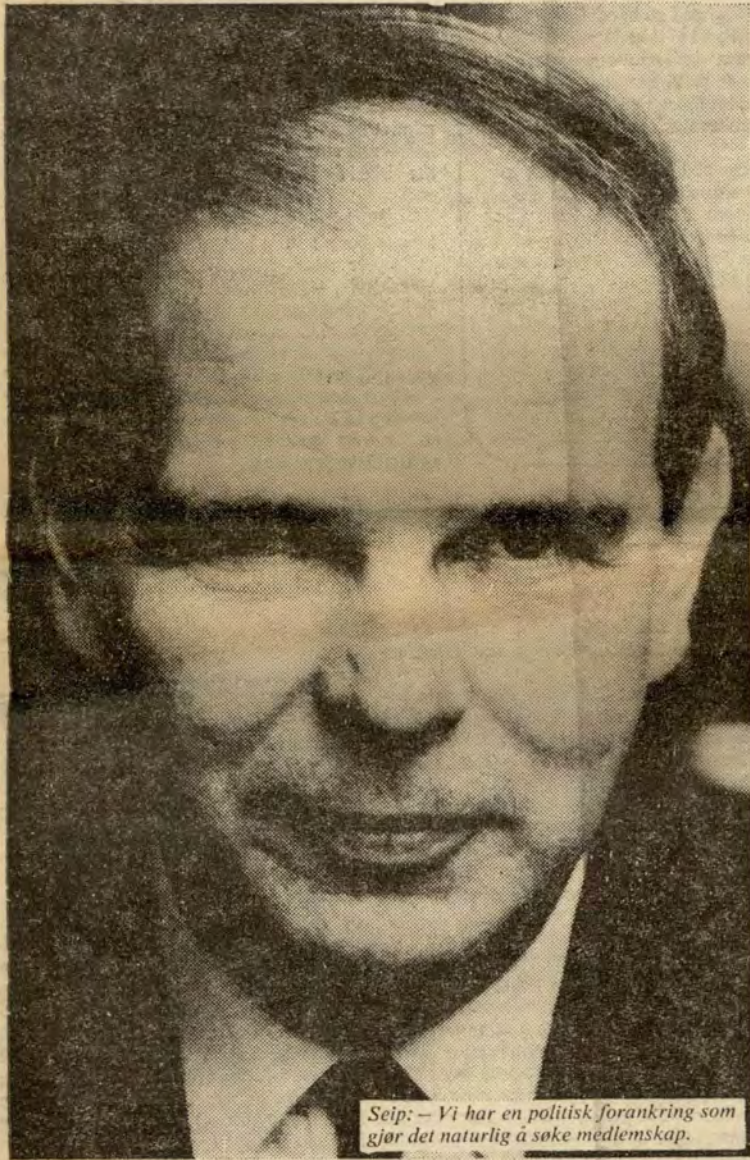
JA til EF

NUMMER 1 — MAI 1972 — UTGITT AV «JA TIL EF»-AKSJONEN — CORT ADELERSGT. 16 — OSLO 2

FOLKEAVSTEMNINGEN BLIR VALG MELLOM
HANDELSAVTALE ELLER FULLT MEDLEMSKAP

SEIP: Medlemskap gir oss en aktiv rolle i Europa

Seip: — Vi har en politisk forankring som gjør det naturlig å søke medlemskap.

Medlemskap eller handelsavtale blir det virkelige tema under folkeavstemningen, hevder formannen for Stortingets utenrikskomite, Helge Seip, i en samtale med «JA til EF». Det er enighet mellom medlemskapstilhengerne og motstanderne på Stortinget om dette. Det viser bl. a. de avstemninger som har funnet sted i markedssaken.

Sier man nei til noe, sier man automatisk ja til noe annet. I debatten må vi derfor veie de to ulike tilknytningsformene, medlemskap og handelsavtale, mot hverandre. Selv om vi ikke i alle detaljer vet hva en handelsavtale vil inneholde, viser Felleskapets forhandlingsopplegg og utviklingen i forhandlingene med Sverige hva som blir hovedlinjene i en slik avtale.

Når Sverige kan forhandle om en handelsavtale, må vel dette også være en akseptabel ordning for Norge?

Sverige har utenrikspolitiske bånd å ta hensyn til. Derfor har svenskene ikke valgt medlemskap som forhandlingsgrunnlag. Vi derimot har en politisk forankring som gjør det naturlig å søke medlemskap slik fire Storting har gått inn for.

Hva er så innvendingene mot en handelsavtale?

Både ved medlemskap og ved en handelsavtale knytter vi oss til utviklingen i fellesskapet. Men bare som fullverdige medlemmer får vi medbestemmelse for denne utvikling.

Velger vi en handelsavtale, vil vi tilsynelatende stå noe friere i enkelte avgjørelser, men i virkeligheten knytter vi oss altså til en politikk vi verken får være med på å utforme eller styre. Vi vil med andre ord spille en passiv rolle i Europa der vi må tiipasse oss det som bestemmes andre steder.

Men vil vi likevel ikke få større muligheter til å styre utviklingen i vårt eget samfunn dersom vi får en handelsavtale?

Etter min mening vil vi, om vi ser det hele i sammenheng, få svakere mulighet til en slik styring. Vi må huske på at med en handelsavtale vil vi ikke bare stille oss utenfor beslutningsprosessen i det europeiske samarbeidet, — vi vil også gi felleskapets industri fri adgang til å konkurrere på det norske marked uten at vi samtidig vil være med på å bygge opp internasjonale organer som i dag er vår eneste mulighet dersom vi vil styre utviklingen i Vest-Europa og i vest-europeisk næringsliv. For meg står derfor en handelsavtale som et skritt tilbake i retning av kreftenes frie spill.

Skal vi kunne ha en kontroll over utviklingen, må vi også kunne løse de store oppgaver vi idag stilles overfor som forurenninger, en fornuftig bruk av jordens ressurser, kontroll med multinasjonale

Forts. side 3

100 000
JA-
medlemmer
innen ferien

Arbeide
i gang
over hele
landet.

Formann i «Ja til EF»-aksjonen
Direktor Reidar Carlsen i
Distrikts Utbyggingsfondet

«JA til EF» har i løpet av kort tid fått en stor tilslutning. Det er opprettet distriktskontor og lokale utvalg over hele landet — og i følge formannen, Reidar Carlsen, ser det nå ut til at man kan nå målet som er 100 000 medlemmer innen sommerferien.

Forts. side 8

LO
og
EF

Sekretariatet i Landsorganisasjonen har med 14 mot 1 stemme gått inn for norsk EF-medlemskap. På side 3 i denne avisen forteller LO-formannen Tor Aspengren om hvorfor fagbevegelsen stiller seg positivt til et utvidet samarbeid i Vest-Europa.

Utenriksminister A. Cappelen

Det er mulig at debatten i vårt land i tiden fremover i stor utstrekning vil bli preget av avveininger mellom to ulike tilknytningsformer — medlemskap eller handelsavtale. Det forslag om handelsavtaler som EF har lagt fram, tar sikte på å avvikle tollsatsene for industrivarer i løpet av en overgangsperiode på 4½ år. I prinsippet er landbruksvarer og fisk

Vi må finne vår plass i fremtidens Europa

Norges rolle må bli preget
av aktivt medansvar

Det har oppstått en ny situasjon i Vest-Europa. Alle land som har søkt om medlemskap i De Europeiske Fellesskap har avsluttet sine forhandlinger med et positivt resultat. Storbritannia må vel i realiteten sies å ha truffet sitt vedtak. I de øvrige land pågår ratifikasjonsprosessen — de forpliktende vedtak som må treffes i de enkelte lands nasjonalforsamlinger. Alt dette gjør det nødvendig for oss å finne vår egen plass i forhold til det nye Europa som nå trer fram, sier utenriksminister Andreas Cappelen til «JA til EF». — Vi har i dag nådd et punkt i debatten der spørsmålet ikke lenger kan stilles om et «ja eller nei til EF». Spørsmålet er hvorledes Norge skal knytte seg til samarbeidet i Europa.

unntatt, og EF ønsker dertil importtellerer for visse landbruksvarer i de land det forhandles med. Dessuten er det også tatt med visse beskyttelsesordninger som begrenser eller utsetter gjennomføringen av frihandel, og en del varer får en lengre tollavviklingsperiode enn 4½ år.

En stor del av de varer som får en lengre overgangsperiode er viktige norske

eksportprodukter. Sammen med fisk og fiskevarer utgjør de hele 44 prosent av Norges samlede eksport til det utvidede EF i 1970. Og det er dette som gjør at situasjonen blir annerledes for oss enn for Sverige når det gjelder en handelsavtale. Vi har mer å tape og mindre å vinne ved en handelsavtale, sier utenriksministeren.

Forts. side 6

EF til
aksjon mot
forurensning

EF har nå utarbeidet en aksjonsplan mot forurensning og for et mer effektivt vern av miljøet. Planen spenner fra spesielle støtte-tiltak for fjellgårder for å holde oppe bosettingsstrukturen til arbeidet med å skape Rhinen om til en ren elv.

SE MIDTSIDENE.

NORGES VALG

Tre storting har gått inn for at Norge skulle oppta forhandlinger med De Europeiske Fellesskap med sikte på fullt medlemskap. Disse forhandlinger er nå fullført etter at en også nådde fram til tilfredsstillende ordninger for jordbruk og fiske. Regjeringen har lagt fram en omfattende melding til Stortinget om hele saken. Regjeringen konkluderer klart med å anbefale at Norge slutter seg til De Europeiske Fellesskap på grunnlag av det forhandlingsresultat som er inntatt i tiltrøstestraktaten som ble underskrevet den 22. januar i år. Forhandlingene ble ført på grunnlag av de forutsetninger som Stortinget hadde fastlagt. Til disse forutsetninger hører at De Europeiske Fellesskap blir utvidet og spesielt at Storbritannia og Danmark blir medlemmer.

Alle de land som har søkt om medlemskap har nå avsluttet sine forhandlinger med positivt resultat. Det har således oppstått en ny situasjon i Vest-Europa som gjør det nødvendig for oss å finne vår egen plass i forhold til det nye Europa som nå trer fram.

Den avgjørelsen som det norske folk skal gi sitt råd om ved folkeavstemningen i september, og

som Stortinget deretter skal treffe på vegne av vårt land, er et valg mellom ulike tilknytningsformer til De Europeiske Fellesskap. Spørsmålet er altså hvilken form for tilpasning vi skal velge til den nye situasjon, som har oppstått, nemlig at De Europeiske Fellesskap blir utvidet med Storbritannia, Eire og Danmark og at frihandelsforbundet EFTA går i oppløsning.

Spørsmålet dreier seg om medlemskap eller en handelsavtale med De Europeiske Fellesskap. Vi kan også si det slik: Skal Norge gå inn som aktiv partner i samarbeidet med de fordeler og de forpliktelser dette medfører? Eller skal Norge knytte seg til fellesskapet ved en avtale der norske politikere fraskriver seg retten til medbestemmelse over en europeisk politikk som i alle tilfelle får avgjørende betydning for det norske samfunn. Vår oppfatning er at en handelsavtale innebærer så mange ulemper for oss at det ikke utgjør noe tilfredsstillende alternativ til medlemskap. Gjennom en fullverdig deltagelse i det europeiske samarbeidet kan vi gå inn som aktive partnere og være med på å utforme den politikk som vil bli ført på europeisk nivå i åra framover.

Det er rimelig at spørsmålet om overføring av myndighet til felles organer der vi deltar som ett av ti land, kan skape diskusjon og reise tvil. Men innser vi at det er nødvendig med nye tiltak i en tid da alle mer og mer blir avhengig av hverandre og det andre foretar seg, kan det heller ikke være noe merkelig i at vi overfører mer myndighet til samarbeidsgrupper av land. Det er på den måten et bredere internasjonalt samarbeid har tatt form i åra etter den annen verdenskrig og som vi har høstet store fordeler av. Dette samarbeidet har ført til at en har fått styring med økonomiske krefter som tidligere ikke har vært underlagt effektiv politisk kontroll.

Artuseners-drøm om å bygge en verden i samarbeid og forståelse må ikke være fjernere fra praktisk politikk idag enn at vi til felles beste er villige til et bredere samarbeid med våre nære naboer og venner. Et vest-europeisk fellesskap er ikke et endelig mål, men ett skritt på veien, en historisk etappe i utviklingen av vår verdensdel, som vi nå står foran.

Når det gjelder suvereniteten, dreier det seg ikke om at vi ensidig oppgir rettigheter uten å få noe istedet. Det gjelder slett ikke salg av Norge, som det enkelte ganger fremstilles i propagandaaen. Heller ikke blir det spørsmål om å flytte de daglige avgjørelser fra norsk administrasjon til Brussel, eller om at nordmenn i sine henvendelser i store og små saker vil få utenlandske myndigheter som adressat. Den vanlige norske borger vil på samme måten som før ha våre lokale og sentrale myndigheter å holde seg til. Derimot vil den norske regjering og det norske storting på endel områder måtte utforme og praktisere regler i samsvar med de felles vedtak og retningslinjer medlemslandene i fellesskapet er blitt enige om. Men dette gjøres for å få en bedre styring av den økonomiske og sosiale utvikling i vårt land og vår verdensdel.

Hvis Norge nøyser seg med en handelsavtale av "svensk type" med EF, vil vi ikke få noe å si om disse felles reglene, men vi vil på mange måter få merke virkningen av dem. Vi blir altså avhengig av noe vi selv er uten innflytelse på, og taper dermed den reelle suverenitet som medbestemmelsesretten gir.

Geografisk vil Norge alltid ligge i en utkant av Europa. Politisk, kulturelt, økonomisk, ideologisk, har vi gjennom de vestlige fellesskap kommet innenfor et bredere fellesskap av land med de oppgaver, de forpliktelser, de problemer og den trygghet dette gir.

Vi tror at den dagen vi velger å distansere oss fra våre samarbeidspartnere i Vest-Europa og eventuelt søke den løsere tilknytningsform som en handelsavtale representerer, vil følelsen av å bli et utkantland for alvor komme til å melde seg.

Vi må velge samarbeidets vei, ikke isolasjonens blidgate og heller ikke en halvgod mellomting.

«Ja til EF-aksjonen»

Redaktører:
Bjarne Botnen
J. I. Valestrand

Redaksjonsutvalg:
Leiv Vidvei, Grethe Værnø,
Ola H. Metliås
Cort Adellersgt. 16, Oslo 2.
Tlf. 56 51 85

Fiskerinæringen godt varetatt i EF-avtalen

Det er ut fra en totalvurdering av markeds-spørsmålet at jeg er kommet til at vi må si JA til EF, sier direktør i Noregs Sildesalslag, Petter Haraldsvik. — Men også ut fra fiskerinæringens spesielle interesser blir mitt svar det samme. Det bygger på 5 forutsetninger som jeg mener er fundamentale i denne forbindelsen.

For det første stoler jeg på regjeringens forsikringer om at vi vil få en avgjørende norsk innflytelse ved fremtidige revisjon er av de særrettighetene som ble oppnådd for norsk fiske i kystfarvannet, sier Haraldsvik. — Jeg finner ingen grunn til å tvile på de forsikringer våre ledende menn gir i denne forbindelsen.

— Men dessuten er det andre viktige ting som spiller inn. Det er på det rene at førstehåndsmarketingen i medhold av Råfiskloven, det som er kalt Fiskernes grunnlov, kan opprettholdes så å si uendret. For det tredje er vi for første gang sikret relativt høye, garanterte minstepriser på konsumfisk — noe som må veie tungt for dem som har sitt virke i denne næringen.

— Et hjemmemarked på ca. 300 millioner mennesker gir store muligheter for en omlagging til høyere foredling av fiskeproduktene, sier dir. Haraldsvik. — Jeg synes det også er av så vesentlig betydning for norsk fiskerinæring, at man ikke kan skyve disse mulighetene fra seg. Og la meg til sist si — en handelsavtale hvor all sannsynlighet tilsier at fiskevarer må holdes utenfor, er ikke noe brukbart for fiskerinasjonen Norge. Det er medlemskap i EF som gir oss de beste muligheter til å utvikle vårt samfunn — og jeg tror også at det gjelder fiskerinæringen.

LIV ØSTLIE OM FORHANDLINGS-RESULTATET:

NORSKE JORDBRUKERE HAR FÅTT EN FORSIKRING

Liv Østlie er sentralstyremedlem i Arbeiderpartiet, formann i Norges Bonde- og Småbrukarlags Kvinnegruppe og styremedlem i "Ja til EF"

— Ut fra bygdesamfunnets og jordbrukets interesser finner jeg det helt avgjørende at forhandlingsresultatet gir en god helhetsløsning for alle norske næringsgrener, sier Liv Østlie til "Ja til EF".

— Et levende bygdemiljø er også essensert i en levedyktig industri med økonomisk stabilitet og trygge arbeidsplasser, ikke minst av hensyn til at nesten 2/3 av norske jordbrukere idag har arbeid utenom bruket.

For småbrukerne er det spesielt viktig å kunne sikres fortsatt mulighet til deltid-arbeid og yrkeskombinasjoner.

— Den spesielle jordbruksprotokoll gir jordbrukerne i Norge særordninger av varig karakter — og etter mitt syn fortsatt rett til nasjonal styring av jordbrukspolitikken i tråd med hovedmålsettingen i Stortingsvedtaket i 1965. Forhandlingsformen mellom organisasjonene og Staten kan opprettholdes og være viktigste tilskottsordninger fortsatt nyttes.

— Norske jordbrukere er den første yrkesgruppe EF har gitt forsikring om at levestandarden skal opprettholdes.

— Både ut fra økonomiske nyttehensyn og med hensyn til menneskelig trivsel mener jeg det utvidede samarbeid i Europa vil skape bedre mulighet for helhetsløsning av store, påtrengende oppgaver, som miljøvern, distriktsutbygging og bosetting.

— Vil det innebære en mindre sikker situasjon for Norge enn om vi blir medlem av EF?

— Utvilsomt. En generell og varig beskyttelsesklauseul gir Fellesskapene rett til å fravike bestemmelsene om tollavvikling for alle varer, hvis importen skaper vansker innen EF. En slik klauseul vil medføre et usikkerhetsmoment og gjøre det vanskeligere å planlegge på lengre sikt. Det kan føre til at norsk kapital finner det formålstjenlig å etablere produksjon innenfor det utvidede EF, i stedet for å bygge ut i Norge.

FORPLIKTENDE SAMARBEID

En handelsavtale gir ingen rett til å delta i beslutningsprosessen innen Fellesskapene. De vedtak som der vil bli truffet vil utvilsomt få stor betydning for Norge. Det gjelder for skipsfarten og det gjelder valutapolitikken og sentrale deler av den økonomiske politikk. Disse ulempene må man regne med vil øke etter hvert som EF utvider sin virksomhet — det er med andre ord ikke overgangsproblemer.

— Er medlemskap mer fordelaktig?
— Etter regjeringens mening vil en tilknytning til EF i form av en handelsavtale innebære så mange ulemper for oss, at det ikke utgjør et tilfredsstillende alternativ til medlemskap.

— Et valg mellom medlemskap og en handelsavtale vil dessuten — og det er av vesentlig betydning — i første rekke være et valg som angår den rolle Norge skal spille i Europa. Skal Norge passivt knytte seg til et samarbeid som i alle tilfelle får avgjørende virkninger for vårt land, eller skal vi gå inn i dette samarbeidet som aktive partnere og være med på å utforme og ta medansvar for den politikk som vil bli ført i Europa? Etter min mening kan det ikke være vanskelig å velge — det må bli medlemskap og medansvar for Europas fremtid.

EN NY UTVIKLING

Mens mellomkrigstiden endte i nasjonalisme og krig mellom de europeiske stater, representerer den utvikling som har funnet sted i etterkrigstiden noe helt nytt. I stedet for ustabilitet, massearbeidsløshet og svak økning i menneskenes realinntekter, som vi hadde i mellomkrigstiden, har vi etter den siste krigen hatt en utvikling med økende vekst. Alt dette har sin

bakgrunn i en teknologisk utvikling og økt produktivitet. Men hovedårsakene til veksten og stabiliteten er først og fremst det økonomiske samarbeid som nasjonene har utviklet seg imellom, særlig i Vest-Europa, sier utenriksminister Cappelen.

— Samarbeidet i etterkrigstiden med avvikling av toll og andre handelshindringer, ga muligheter for å nytte ut den nye teknologien og forskningens resultater. Det ble skapt et økonomisk klima som stimulerte til utbygging og langsiktig planlegging. Det er blitt en mer utstrakt arbeidsdeling mellom landene, og det har skjedd en stadig økende internasjonalisering av økonomien.

— De internasjonale samarbeidsorganisasjoner som har gått inn for å fjerne svakheter som preget mellomkrigstidens økonomi — det gjelder GATT og Valutafondet — måtte suppleres med europeisk samarbeid. OEEC spilte en avgjørende rolle for utbyggingen av det økonomiske samarbeidet i Vest-Europa. Men på lengre sikt måtte det et mer omfattende og forpliktende samarbeid til. I 1951 ble Det Europeiske Kull- og Stålfellesskap opprettet, og i 1957 ble avtalen mellom de seks kontinentaleuropeiske land om De Europeiske Økonomiske Fellesskap undertegnet.

— Norge var ikke med i denne utviklingen?

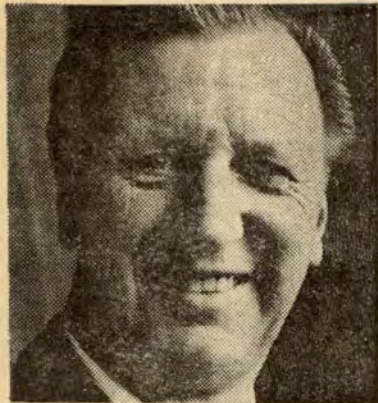
— Det var historiske, økonomiske og politiske forhold som førte til at Storbritannia i første omgang ikke kom med i EF. Vi har alltid vært nær knyttet til Storbritannia i vår utenrikspolitikk og handelspolitikk, og følgelig fulgte vi Storbritannia inn i EFTA. Men da EFTA ble dannet var man klar over at målsettingen fremdeles var å skape et stort markedsområde i Vest-Europa. Og den tanken har aldri vært oppgitt, selv om vi i første omgang fikk to markedsordninger i Europa.

I dag står vi overfor den situasjonen at alle medlemskapsøkende land har avsluttet sine forhandlinger, og de EFTA-land som ikke har søkt om medlemskap er i forhandlinger om handelsavtaler med EF. Det er derfor ikke snakk om å beholde en tidligere situasjon når det gjelder Norges forhold til Europa. Det gjelder nå å velge den samarbeidsavtale som vil gi oss de beste muligheter i fremtiden — både nasjonalt og som en del av Europa. På bakgrunn av de forhandlinger som er ført med EF er ikke jeg i tvil om at det er fullt medlemskap — altså JA til EF.

ASPENGRÉN: NOE BEDRE TILBUD FÅR VI ALDRI

"En ulykke om Norge blir stående utenfor"

Av Per Bratland

Det er ingen katastrofe for Norge å bli stående utenfor EF, men en ulykke vil det være for vårt land, sier Landsorganisasjonens formann, Tor Aspengren, i en samtale med Arbeiderbladet. I sum er forhandlingsresultatet i Brussel tilfredsstillende. Noe bedre tilbud får vi aldri, men avslår vi nå og angret oss seinere kan det lett bli tale om dårligere betingelser.

Norsk medlemskap i Fellesmarkedet byr på store, en kan godt tale om avgjørende fordeler for norsk industri og for den øvrige lønnskaker virksomhet som er Landsorganisasjonens basis. LO har 600 000 medlemmer. Den næringsvirksomhet som LO har best kontakt med representerer over en million arbeidsplasser og svarer for tre fjerdedeler av nasjonalproduktet. Industrien alene omfatter nær tredjedelen av det samlede antall syssel-

— Ikke så få mennesker snakker om andre tilknytningsformer til EF enn medlemskap. Alle vet at det teoretisk eksisterer slike muligheter. Eksisterer de i praksis?

Aspengren: Etter mitt syn finnes det ikke noen annen virkelighetsnær problemstilling enn innenfor eller utenfor. Med medlemskap er vi innenfor. Uten medlemskap er vi utenfor. Handelsavtale? Ja, det finnes dem som også nevner assosiering. Det er slikt som sies når man vil unngå å ta stilling til realitetene. En handelsavtale byr på så små fordeler for et land som vårt, at veien ikke kan sies å være noen løsning av våre problemer. Assosiering kommer ikke på tale. Det er en ordning som er ment for utviklingsland.

— Hvorfor avviser De en handelsavtale? Har det noe med vår industristruktur å gjøre?

Aspengren: Både med bedriftsstrukturen, slik den er i dag, og med den omstendighet at store deler av vårt næringsliv ellers, altså i tillegg til viktige industrigrener, faller utenfor en slik ordning. Også fisket f. eks. Jeg har forsøkt å følge utviklingen i Sverige og Østerrike. Disse landene er, med utgangspunkt i utenrikspolitiske overveielser og nødvendigheter, interessert i andre ordninger enn medlemskap. Men de er ikke glade. Bl. a. fordi usikkerheten i forbindelse med de forskjellige arrangementer er langt større enn den usikkerhet vårt forhandlingsresultat byr på: De må operere med 3-4 års perspektiver. Vi har jo, selv etter

satte og over tredjedelen i verdiskaping — langt mer enn jordbruk og fiske til sammen, understreker LO-formannen.

Han antyder perspektivene for norsk industri, og også for fisket, gjennom denne markedsskissen: Et samlet Norden (NORDØK) omfatter en befolkning på 20 millioner, frihandelsområdet EFTA (som nå går i oppløsning) teller 100 millioner mennesker, det utvidede EF (Fellesmarkedet i Europa) betyr tollfri kontakt med om lag en kvart milliard mennesker.

Jeg har sagt det mange ganger, og jeg sier om igjen: Alle i vårt land, også jordbrukerne og fiskerne, er best tjent med at Norge blir medlem av EF.

pessimistenes beregninger, 10 år å gå på. Dessuten har Regjeringen fått politiske garantier for en gunstig fortsettelse, noe som ikke kan knyttes til noen form for avtale utenom medlemskap.

— Hva faller utenfor?

Aspengren: Helt klart er det at jordbruk og fiske blir holdt utenfor en handelsavtale. Dessuten deler av industrien. Og vi må være klar over at hvis vi selv stiller oss kjølige til et samarbeid, kan vi ikke vente filantropiske gjerninger fra EF's side. Forbeholder vi oss retten til å pukke på vårt uten forståelse for den annen parts synspunkter, er det klart at vi må vente den samme behandling fra den annen side. Det er ikke noen grunn til å kritisere andre land for at de opptrer nøyaktig som vi selv gjør.

— Blir det større muligheter for rent internasjonalt faglig samarbeid innenfor EF?

Aspengren: Vi kjenner jo problemene med de flernasjonale konserner, multinasjonale selskaper som det heter. Behandlingen av dem vil bli lett, det er ett eksempel. Spredt og isolert har fagbevegelsen ingen mulighet for å nå fram overfor gigantene. Men i det øyeblikk fagorganisasjonene samordner sitt syn og sine tiltak i europeisk format, kan de

øve innflytelse. Det kan da tenkes avtaler som gjøres gjeldende for flere land, en mulighet som åpner for store perspektiver på det faglige område. Det faglige møte i Oslo 5. og 6. november hadde denne bakgrunn. Det gjelder å gi det faglige samarbeidet et stadig bredere internasjonalt perspektiv, og å bygge det ut som det passer i de forskjellige deler av verden. Derfor blir det også dannet en nordisk samorganisasjon. I begge sammenhenger er EF-samarbeidet viktig.

— Hvilken vekt legger De på den medbestemmelsesrett som Norge får som medlem av EF?

Aspengren: Hvis De med dette mener å spørre om jeg er fornøyd med Norges innflytelse i sammenlikning med andre lands, så må jeg si som utenriksminister Cappelen: Ordningen i EEC er tilfredsstillende. Det lyder kanskje nokså elementært, men bare det at man kommer med i drøftelsene betyr mye. Og de forholdstall som er valgt for delingen av representanter mellom store og små land er meget fordelaktige for de små land. I Kommissjonen får Norge f. eks. en representant mens store land som Frankrike og Vest-Tyskland med mer enn den tidobbelte befolkning og en ganske annen økonomisk styrke, likevel møter med bare to. Tilsvarende forhold er det innenfor andre organer.

SEIP... forts. fra s. 1.

konserner etc. Dette er oppgaver som ingen nasjonalstat kan løse alene. Her gir EF-samarbeidet store muligheter.

Hva med den økonomiske siden av handelsavtalen?

Økonomisk er den største ulempen at vi kan bli rammet av en såkalt unntaksklausul. I denne klausul kan fellesskapet når som helst oppheve frihandel for større eller mindre deler av vår eksport av industrivarer til EF-markedet. Fellesskapet har satt opp lister over de varer som her er særlig utsatt. Den omfatter en rekke av våre viktigste eksportvarer.

Men svenskene synes å ville godta dette opplegget?

Det er sterke reaksjoner i Sverige mot den ordningen som er foreslått. Men nå må det føyes til at unntaksklausulene og de restriksjonene som er foreslått i en overgangstid vil ramme oss langt sterkere enn de rammer Sverige p.g.a. vår særegne eksportstruktur.

Hvordan vil det stille seg med skipsfarten ved en handelsavtale?

For Norge med 40 - 50.000 arbeidsplasser ombord på flåten og med den avgjørende betydning skipsfartsnæringen har for vår økonomi og for svært mange av våre utkantsdistrikter, er det av avgjørende betydning at vi kan være med på utformingen av den skipsfartspolitik som fellesskapet etter alt å dømme vil utarbeide i årene framover. Bare et medlemskap gir oss adgang til å være med på å forme denne politik.

I hvilken grad vil fiskerieringen bli berørt?

Nærmere halvparten av vår fiskeriekseport går til det utvidede EF. I det opplegget man idag har for en handelsavtale vil fisk bli holdt utenfor. Dette vil særlig kunne skape vansker for foredledede fiskeprodukter fra Norge. Hvis vi ikke innretter oss slik at vi både kan ta fisk på land og sikre de arbeidsplassene som har

med foredling å gjøre, vil det se mørkt ut for våre kystdistrikter i framtida.

Fiskernes organisasjoner må si fra om de foretrekker en handelsavtale som altså bl.a. vil kunne holde foredledede fiskeprodukter utenfor tollmuren med de følger dette vil få både for råfiskpris, avsetning og foredlingsmuligheter, — eller om de, i valget mellom de to alternativer, ser medlemskap som det mest tjenlige.

Hva med jordbrukets stilling?

Jeg kan forstå at jordbrukets organisasjoner og folk innenfor næringen føler en viss usikkerhet m.h.t. de endringer det kan bli spørsmål om ved et medlemskap. Det som imidlertid også må være klart, er at jordbruket som er avhengig av inntektsoverføringer fra resten av samfunnet, risikerer å måtte være med på å betale den regning som blir resultatet dersom en ikke får tilfredsstillende ordninger for landet som helhet. Vi må ha lov til å etterlyse jordbrukets holdning til det forhandlingsopplegg som er tilbudt Sverige, her har fellesskapet fremmet krav om at svenskene skal importere jordbruksvarer fra EF.

Men vi har ikke forhandlet om en handelsavtale. Kan vi ikke gjennom forhandlinger nå fram til ordninger som er mer tilpasset norske forhold?

Det forhandlingsopplegg en har presentert fra fellesskapets side er tydeligvis et opplegg som fellesskapene vil gjennomføre og, — skal en dømme etter de svenske erfaringene, derfor ikke vil foreta grunnleggende endringer i. En kan forsåvidt si at på samme måte som vi som medlemskapsøkende land måtte godta Romatraktaten som grunnlag for forhandlingene, må vi godta de store trekk i fellesskapets opplegg til en handelsavtale. Dette er tradisjonelle forhandlinger der en må gi noe for å få noe. Skulle Norge f. eks. be om ordninger for eksport av fisk, må vi anta at fellesskapet vil svare med krav om ordninger for jordbruk i tillegg til det som allerede inngår i fellesskapets forhandlingsopplegg. Dette vil altså bli tradi-

FELLES Vei

1944 Det internasjonale valutafond. IMF-avtalen undertegnes. Valutapolitisk samarbeid med sikte på stabilt valutasytem og faste kurser, Norge med fra starten sammen med Storbritannia og Danmark.

1946 Churchill holder tale i Zurich: Om et slags Europas forente stater.

1948 GATT-Generalavtalen om tolltariffer og handel. Handelspolitisk samarbeid med sikte på å liberalisere verdenshandelen, ved å redusere toll og andre handelshindringer, Norge, Danmark og Storbritannia med.

1949 Europarådet, mål: å nå fram til større enhet mellom medlemmene, Norge, Danmark og Storbritannia med.

1949 NATO sikkerhets-politisk samarbeid, Norge, Danmark og Storbritannia med.

1951 Kull- og stålunionen opprettet av «de seks», Nederland, Belgia, Frankrike, Vest-Tyskland og Luxembourg.

1954 CERN. — Det europeiske råd for atomkjerneforskning, Norge, Danmark og Storbritannia med.

1958 EEC trer i kraft med de seks som medlemmer.

1959 EFTA — det europeiske frihandelsområde settes i gang, Storbritannia, Danmark og Norge med.

1961 Storbritannia, Danmark og Norge søker om å oppta forhandlinger med EEC (Fellesmarkedet) med sikte på medlemskap.

1967 Storbritannia, Danmark og Norge fornyer sin søknad.

1969 EEC vedtar på Haag-møtet å fullføre, utdype og utvide Fellesskapet.

1970 Forhandlingene mellom de seks, EEC og Storbritannia, Danmark og Norge åpner.

1971 Storbritannia varsler sin utmelding av EFTA.

1972 Forhandlingene sluttføres og resultatene anbefales av regjeringene i Danmark, Norge og Storbritannia.

1973 Fellesskapet utvides med Storbritannia, Danmark og ....

DET BURDE VÆRE SELVINNLYSENDE:

Fullt medlemskap gir gode vilkår

Det later til å være nokså bred enighet om at sett under ett vil ingen annen tilknytningsform kunne gi oss så gode vilkår rent økonomisk som fullt medlemskap. Egentlig burde vel dette være selvinnlysende: Ingen organisasjon kan gi samme fordeler til uforpliktete interessenter som til dem som tar på seg ansvar og de forpliktelser som medlemskap medfører, sier Kåre Kristiansen.

— La meg minne om at det var Stortinget som i sin tid ga Regjeringen Borten konstitusjonelt grunnlag til å føre forhandlingene om medlemskap. Forhandlingene er avsluttet og resultatet foreligger. Selv om resultatet for et par punkters vedkommende kunne vært enda bedre, gjorde våre forhandlere en god jobb, og alt i alt har vi grunn til å være godt tilfreds.

Ingen av de andre søkerland oppnådde slike resultater som Norge.

Vi må også kunne være objektive nok til å anlegge et helhetssyn på forhandlingsresultatet. Det er en kjensgjerning at Norge er en moderne industristat. 25 % av vårt nasjonalprodukt skriver seg fra industrien. Vår nest største næring er varehandelen. Den gir oss henimot 18 % av nasjonalproduktet. Dernest følger skipsfart og annen samferdsel med vel 16 %. Bygg og anlegg samt kraftforsyning utgjør 11 %, og den offentlige og private andel i brutto nasjonalprodukt ligger på ca. 24 %. Disse næringsveier utgjør altså til-

Kristelig Folkepartis nestformann, Kåre Kristiansen.

sammen 94 % av vårt brutto nasjonalprodukt. På alle disse områder er vi kommet frem til omforente løsninger som det later til å være alminnelig enighet om er tilfredsstillende for oss. Jeg har ikke registrert alvorlige innvendinger fra de argeste EF-motstandere mot disse resultater, som altså utgjør 94 % av det økonomiske helhetsbilde, utregnet for året 1970.

Aktiv miljøpolitikk i EF

Både myndigheter og folket i EF-landene forstår, minst like godt som i Norge, hvor nødvendig det er å forenne aktiv miljøpolitikk. Tett bosetting gjør problemene mer påtrengende der enn hos oss, men samtidig er også den miljøpolitiske innsats betydelig sterkere.

Da Romtraktaten kom i stand i 1958, sto ikke miljøvernspørsmålet sentralt noen steder. Etterhvert er man — i EF som i Norge, blitt klar over at det ikke lenger er mulig å garantere en harmonisk utvikling av den økonomiske og sosiale virksomhet uten at man tar med i regnestykket konsekvensene for det enkelte menneskes velvære, dets livsforhold og omgivelser.

EF-kommisjonen ser også en sterk sammenheng mellom miljøpolitikk og distriktspolitikk: det er en vesentlig oppgave i miljøpolitikken å bestemme hvordan bosetningen skal være og hvor bedriftene skal ligge. Kommisjonen mener det er både mulig og nødvendig å sørge for en bedre geografisk fordeling av den økonomiske og sosiale virksomhet. Særlig er man interessert i å få i gang mer virksomhet i kyststrøk, fjellområder og andre øyede steder for å avlaste de store tettbebyggelser.

Det konkrete utspill EF-kommisjonen nettopp har gjort i miljøvernsaken, er basert på den såkalte Spinelli-pla-

nen, som har fått sitt navn etter et av de 9 kommisjonsmedlemmene, en italiensk fagforeningsveteran.

Spinelli-planen ble lagt fram i 1971, og tar utgangspunkt i at EFs målsetting ikke bare må gjelde økonomisk vekst, det står også om livskvaliteter. Det må skapes en ny holdning, «miljøvern og miljøutvikling er en virkelig sivilisatorisk forpliktelse og må heretter betraktes som en vesentlig fellesskapsoppgave», heter det.

Spinelli-planen starter med hensynet til folkehelsen, og ønsker opprettet et EF-observasjonsnett for forurensning av vann, jord og luft, med en felles datasentral som også skal være utgangspunkt for forskning. Deretter kommer hensynet til jord- og naturressursene, og arbeidet her kobles sammen med regionalpolitikken i EF. Man går deretter inn på spørsmålet om hvordan man skal kunne sikre gjennomføringen av vedtatte forbud, tar så opp finansieringen og da særlig tanken om økonomisk støtte til regioner eller industrier som må påta seg en spesiell stor innsats, og foreslår til slutt opprettet et europeisk miljøvern-institutt som kan koordinere arbeidet.

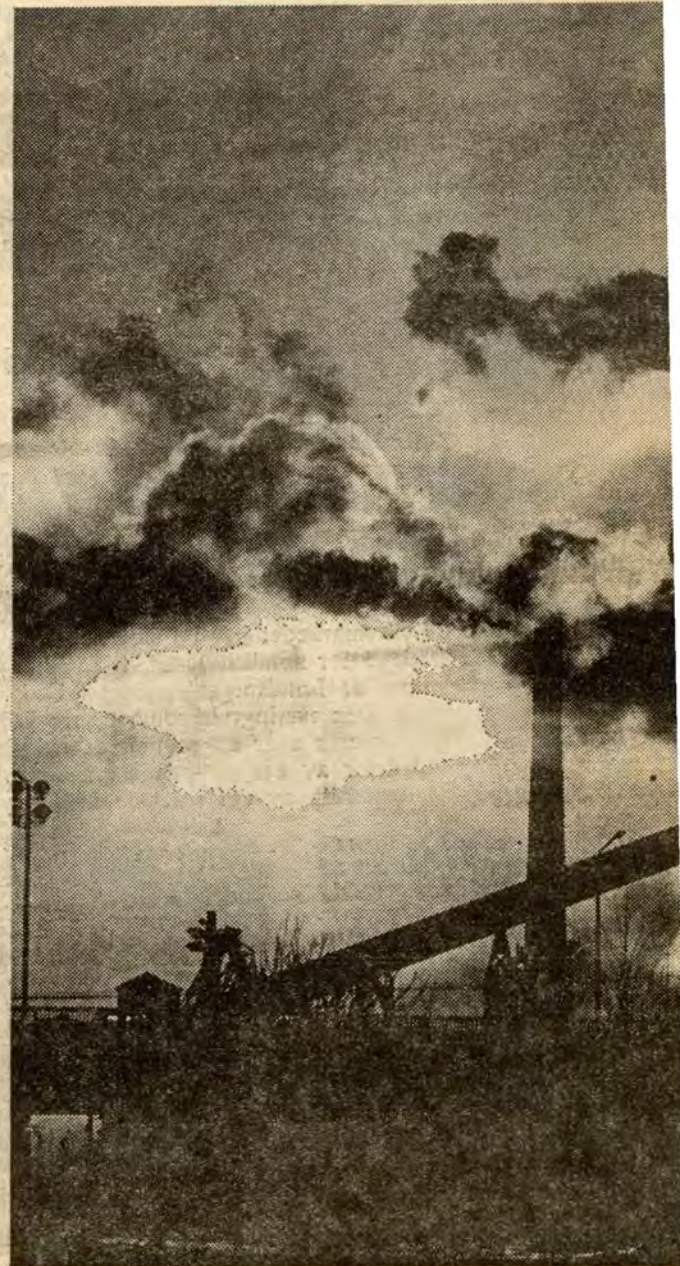
Endelig behandler man EF-landenes nødvendige deltakelse i andre internasjonale organer. Hovedoppgaven her må være både å bevare verdens naturrikdommer og forhindre at det blir reist nye handelshindringer i ver-

den som kan virke lammende på samfunnsutviklingen.

De tanker som ble skissert i Spinelli-planen har siste år vært drøftet i Europa-parlamentet, i EFs økonomiske og sosiale komité og i medlemsstatene, før de nå er resultert i mer formelle forslag til Ministerrådet. Noen vil kanskje synes at det EF-kommisjonen har satt i gang er lite. Det samme kan man jo si om det som vi har satt i gang i Norge. Men ett sted må man begynne. Saken vil gå sin gang innenfor EFs organer. Etter hvert som kontaktene slutes mellom mange tusen eksperter og det praktiske livs menn, vil man få se hva som vokser ut av dette.

Det går fort i vår tid. Og det er beklagelig at statene og de internasjonale organer ikke greier å holde tritt med utviklingen. Og her ligger utfordringen: å få rusket opp i, modernisert og effektivisert beslutningsprosessen, både nasjonalt og internasjonalt. Det gjelder å få fram beslutningsformer som passer til den teknologiske revolusjons tidsalder.

Forurensnings- og miljøvernproblemer er i sin natur internasjonale og kan bare løses på internasjonal basis. Forurensning og vann respekterer ikke nasjonale grenser. Mon ikke EF er et godt utgangspunkt — også for Norge?

FRA STØTTE TIL FJELLGÅRDER TIL EN REN RHIN:

Konkret aksjonsplan for de mest presserende miljø - problemene

- Kamp mot forgiftningen av Rhinen
- Felles regler for hva man kan tillate av utslipp og andre miljøvernforstyrrelser fra industriens side
- Normer for vurdering av forurensningenes helseskadelighet
- Støtte til å bevare fjellgårder
- Oppmuntring til skogplanting
- Regler for bruk av giftstoffer i gjødslings- og plantevernmidler.

Dette er noen av punktene i den første konkrete aksjonsplan med sikte på å få løst noen av Europas mest presserende natur- og miljøvernproblemer. Den er lagt fram av EF-kommisjonen og er nå sendt til Ministerrådet (dvs de seks medlemslands regjeringer). Også Storbritannia, Eire, Danmark og Norge vil få anledning til å uttale seg om dette program for en fellesskape- lig miljøvernpolitikk for det vedtas. Man håper at noen av forslagene kan føre til konkrete beslutninger fra regjeringene og Ministerrådets side allerede i år.

En rekke andre konkrete forslag ligger nesten klare. Det dreier seg her om

- regler for installasjoner på biler som kan hindre luftforurensning
- retningslinjer for innholdet i vaskemidler og andre husholdningsprodukter
- felles retningslinjer for sikring av olje- og naturgassledninger

Alle forslag fra Kommisjonen er basert på prinsippet om at «den som forurenser skal betale». Det betyr i praksis at de som tilsviner luft, vann eller jord skal betale hva det koster å enten stanse utslippene helt eller å redusere dem til en avtalt standard.

Finansiell støtte kan imidlertid være aktuelt dersom enkelte firmaer eller lokale industrisamfunns økonomi ikke selv kan bære utgiftene ved en gradvis tilpasning til den nye konkurransemessige situasjon. Man vil også ta særlig hensyn til den økonomiske belastning som vil bli påført spesielle industrigrener av hensyn til deres internasjonale konkurransevne. Hele forslaget er basert på en overbevisning om at forurensnings- og miljøvernproblemer ikke kan løses på nasjonale plan alene. Man må derfor basere seg på at alle tiltak gjennomføres slik at de ikke skaper handelsmessige og øko-

nomiske forvriddinger i samfunnet. Føres kampen mot forurensningene slik at en bestemt industri- eller næringsgruppe får den økonomiske byrde lagt på sine skuldre alene, kan følgen bli at det i stedet skapes nye sosiale problemer for samfunnet.

Det understrekes sterkt at det ikke er EFs mål å bremse på de enkelte medlemslands engasjement i miljøvernsektoren, men man vil prøve å medvirke til at medlemmene går noenlunde likt fram. Det foreslås derfor at medlemslandene plikter å gi hverandre beskjed om alle planer og forslag på natur- og miljøvernets område, slik at Kommisjonen kan få tid til å påvirke de andre land til lignende tiltak.

Når det gjelder tiltak som er foreslått i denne omgang, merker man seg særlig aksjonen for å rense Rhinen — Europas såkalte åpne kloakk. Planen er at det opprettes et fellesorgan bl. a. med myndighet til å illegge byer og bedrifter som forurenser elva, spesielle avgifter. Man vil gjerne komme fram til normer for hva slags innhold det kan være i alt avfallsvann som slippes ut i Rhinen. Man håper også at Sveits vil være med i dette arbeidet.

Et senere prosjekt tar sikte på en omfattende opprensning i hele Middelhavsområdet.

Kommisjonen påpeker forøvrig hvor viktig det er at man nå får fastlagt en objektiv basis for den helsemessige standard som industrivirksomhet i EF bør drives etter. Det er også ønskelig å få enhetlige kriterier for hvordan man skal mestre kampen mot forurensningene, bl. a. når det gjelder emballasje og olje- og tjæresøl.

Når det gjelder tiltakene for bedre å ta vare på fjellgårder, skog og utmark, anbefaler Kommisjonen bl. a. offentlig støtte til folk som driver tungt drevne bruk i heier, åser og fjellområder, for å motarbeide at disse strøk blir avfolket. Det nevnes også støtte til drift av friarealer o. l.

Et annet forslag vil binde medlemslandene til i løpet av 2 år å legge fram detaljerte planer for begrenset fram en rekke former for forurensninger, deriblant støy. Landene skal f. eks. foreslå regler for minste tillatte mengde av visse stoffer i matvarer, regler for emballasje for konsumvarer o. l.

Det er dette det gjelder

som er fast bestemt på å skape grunnlaget for en stadig nærmere sammenslutning mellom de europeiske folk,

som er besluttet på å sikre den økonomiske og sosiale framgang i sine land gjennom felles opptreden ved å fjerne de skranker som deler opp Europa,

som har satt seg fore å gjøre en stadig bedring av sine folks leve- og arbeidsvilkår til et hovedmål for sine bestrebelser,

som erkjenner at felles innsats er påkrevd for å få fjernet de bestående hindringer og derved sikre jevn vekst, likevektig samhandel og redelig konkurranse,

som tar sikte på å styrke den økonomiske enhet mellom sine land og sikre den en harmonisk utvikling

Romtraktaten er selve fundamentet for det europeiske samarbeidet og fungerer som Fellesskapets «grunnlov». Men traktaten er ikke bare en samling paragrafer som skisserer opp virksomheten på det økonomiske område — den har også en innledning som formulerer samarbeidets målsetting:

ved å minske ulikhetene mellom de enkelte områder og bedre vilkårene for de minst utviklede,

som ønsker gjennom en felles handelspolitikk å dra til at restriksjonene i den internasjonale samhandel gradvis blir opphevet,

som har til hensikt å styrke båndene mellom Europa og de oversjøiske land, og som ønsker å fremme vnsammenheng i disse land overensstemmende med prinsippene i De Forente Nasjoners Pakt,

som er bestemt på å styrke og verne fred og frihet gjennom denne sammenslåing av de økonomiske ressursene, med oppfordring til andre folk i Europa som deler deres idealer, å slutte opp om disse bestrebelser,

har besluttet å opprette et Europeisk Økonomisk Fellesskap.

Europa møter utfordringen

Av John Sanness

Hvis Norge nå velger å slutte seg til samarbeidet i det utvidete EF, betyr dette at vi står klart på den linjen vi i etterkrigstiden har fulgt i vår utenrikspolitikk og sikkerhetspolitikk.

Hvis Norge velger å stille seg utenfor dette samarbeidet i EF, er dette valget et radikalt avvik fra den faste linjen. Det vil ikke bli så enkelt å forene et nei til det demokratiske Vest-Europa med et fortsatt ja til det videre vestlige samarbeidet.

Norge har alltid sagt ja til vesteuropeisk samarbeid. Det samme gjelder Storbritannia og Danmark. Det som har stått i veien, har vært uenigheten om hvordan dette samarbeidet skulle bli organisert. Derfor gikk de seks fastlandsstatene i gang med sitt eget samarbeid i EF. Derfor fikk vi EFTA for dem som ikke ville godta denne formen for samarbeid.

Nå er disse spørsmålene løst. Stridighetene hører historien til. Det er funnet kompromisser i gamle stridsspørsmål, og det er trukket opp nye perspektiver som kan samle Vest-Europa går videre på dagsordenen.

Det vil ikke være så lett å forklare andre stater hvorfor vi nettopp nå velger å si nei til EF når vi likevel vil holde fast ved det videre vestlige samarbeidet. Det er ikke noe å undre seg over at andre folk og regjeringer vil stille seg vantro og uforstående. Faktisk vil vi ha like vanskelig for å gi noen skikkelig og overbevisende forklaring overfor oss selv og vårt eget folk.

Vi vil være på gli, og vi vil ha vanskelig for å finne fotfeste igjen i det vestlige samarbeid.

Vi vil ha skapt en ny motsetning nettopp da de andre motsetningene i Vest-Europa er blitt så sterkt redusert at en samling ble mulig.

De seks fastlandsstatene mente i sin tid at et fast og varig samarbeid krevde at det etterhvert ble opprettet en føderasjon med flertallsvoteringer. Storbritannia og vi selv mente at dette ikke var nødvendig, og vi var ikke villig til å gå så langt i å oppgi suverenitet.

Blant fastlandsstatene kom Frankrike fra de Gaulles tid til å svinge bort fra

en linje som betydde at Frankrike stadig kunne blitt stemt ned av de andre seks i EF. I dag er det klart at EF i alt vesentlig vil bygge på enstemmighetsprinsippet. Når dette blir ålment godtatt, er det fordi samarbeidsopp-gavene er blitt så store at det i alle fall tvinger statene til å inngå de kompromissene som må til.

I sin tid håpet Storbritannia å bevare en dominerende særstilling overfor fastlandet takket være sine spesielle forbindelser med USA og sitt Britiske Samveld. Frankrike håpet å få en dominerende stilling i et samarbeid der Storbritannia ble holdt utenfor. I dag er begge disse illusjonene oppgitt. Ingen enkelt stat kan lede Vest-Europa. Statene må samarbeide på like fot.

For Vest-Tyskland sto samlingsen av det tyske folk i samsvar med dets egen vilje, som en forutsetning for den avspenningen i Europa som alle ønsker. Vest-Tyskland ble en bremse. I og med den nye tyske øst-politikk er denne motsetningen mellom Vest-Tyskland og dets allierte falt bort. Vest-Tyskland går i spissen i avspenningspolitikken.

Frankrike sto i skarp motsetning såvel til Storbritannia som til sine partnere i det gamle EF når det gjaldt det atlantiske samarbeidet. Også denne motsetningen er falt bort som et virkelig stridsemne etter Tsjekkoslovakia og de Gaulles avgang.

Sikkerhetspolitisk søker et samlet Vest-Europa fram mot en ordning som kan sikre demokratiet i vest, gi trygghet for Sovjetsamveldet i øst, og dermed kanskje gi større spillerom for folkene og regjeringene i Øst-Europa. Det må skje innenfor rammen av en forståelse mellom Sovjetsamveldet og De Forente Stater om å bygge ned den militære konfrontasjonen i Europa.

Her er det fra Vest-Tysklands og EF-statenes synspunkt ingen motsetning mellom utvidelsen av EF og avspenningen i Europa. Et enig og samarbeidende Vest-Europa er ikke en hindring, men et vilkår for en ny europeisk freds- og sikkerhetsordning.

Å stille seg utenfor EF-samarbeidet blir å gi avkall på viktige muligheter for å delta effektivt i oppbyggingen av en europeisk ordning som kan sikre vår frihet og vår fred.

Willy Brandt kneler i Warszawa ved minnesmerket.

Størst mulig økonomisk vekst eller skape et lykkeligere liv?

MANSHOLTS BREV TIL KOMMISJONEN

«Morgendagens samfunn vil ikke kunne sikte mot størst mulig materiell vekst, men mot en best mulig utnyttelse av ressurser og fordeling av godene. Dette er nødvendig for å beskytte den økologiske balanse og sikre ressurser for de som kommer etter oss.» Det er EF-kommisjonens president, nederlandereren Sicco Mansholt som sier dette i et brev til kommisjonen. Han ber sine kolleger overveie de alvorlige problemer som skapes av de stadige anstrengelser for å oppnå størst mulig økonomisk vekst. — Skal vi ikke heller arbeide for å skape lykkeligere liv? spør Mansholt. Hans tanker har på mange måter revolusjonerende perspektiver. De tar sitt utgangspunkt i følgende faktorer som man mener vil bli mest avgjørende for menneskehetens fremtid:

- befolknings eksplosjonen
- matvareproduksjonen
- industrialiseringen
- forurensningen
- utnyttelsen av naturressursene

Mansholt, som er sosialist, mener det er ønskelig å få undersøkt på hvilken måte man kan skape et økonomisk system som ikke lenger er basert på størst mulig vekst pr. innbygger. Hans brev — som mer er ment som en idéskisse og et debattgrunnlag enn som en fullt ferdig plan — antyder følgende tiltak:

- Prioritering av matvareproduksjonen, også produksjon av landbruksprodukter som ikke anses som «lønnsomme»
- Sterk reduksjon av den enkeltes forbruk av materielle goder. Til

- gjengjeld skal sosiale tiltak, kulturelle goder o. l. økes
- Forbruksgodene må lages slik at de varer lenger, slik at sløsing avverges. Produksjon av «uviktige» varer må unngås

- Kamp mot forurensning og utpining av naturen ved en omlegging av investeringene til et produksjonssystem som ikke virker forurensende.

Vårt fremste mål må være å bevare den økologiske balanse og reservere tilstrekkelige energikilder til de som kommer etter oss, sier Mansholt. For å oppnå dette, må det innføres en mye strengere produktkontroll. Mansholt

foreslår at varer som fremstilles ved en ikke-forurensende og ressursparende prosess utstyres med et spesielt sertifikat. Moms-systemet må endres slik at man favoriserer slike produkter og skattelegger andre produkter hardere. Det må også innføres skattetilskudd som kanalisere forbruket i retning av besparelse og varighet. Her kan man også overveie å forby produksjon av unyttige varer eller pålegge dem større avgifter.

Mansholt foreslår også et europeisk distribusjonssystem for råstoff og enkelte ferdige produkter. Dette skal favorisere godene i den offentlige sektor, sikre at man mest mulig unngår sløsing og at man får best mulig distribusjon av de viktigste varene.

Forskningen har hittil nesten bare vært knyttet til «veksten». Mansholt vil at den skal snus mot «nytte» og «velvære», altfor ofte er den tekniske forskning gjennomført uten at man har hatt de økologiske og dermed de sosiale følger i betraktning. Euratoms forskningsprogram bør særlig omfatte

- beskyttelse av miljøet
- den økologiske og biologiske likevekt
- de økonomiske konsekvenser

Beskattningen av forurensende og ødel produktjon bør etter Mansholts mening avløse de nåværende ytre tollgrenser for EF, slik at landene utenfor EF stimuleres til å satse på ikke-forurensende fremstillingsmetoder. Dersom EF og USA ble enig om et slikt system, ville resten av verden være nødt til å følge etter, mener Mansholt.

Han innser også at særlige tiltak bør tas for å begunstige u-landene. Man må forberede hjelp som setter dem i stand til å skape ikke-forurensende og nyttig produksjon, og han antyder et fond med investeringshjelp til de u-land som går over til slik produksjon.

Er en slik omlegging som Mansholt antyder overhodet mulig innen rammen av den etablerte sosiale ordning i våre samfunn? Mansholt selv besvarer spørsmålet med nei. På den annen side ser han ingen løsning i statssozialismen. Han tenker seg at det må søkes differensierte driftsformer som innebærer en sterk sentralisert planlegging og en produksjon som i vid utstrekning er desentralisert.

Myrvoll: Handelsavtale et mindreverdige alternativ

EF-medlemskap vil bety atskillig for vår økonomiske vekst i 70-årene

– Det er liten tvil om at medlemskap i EF vil føre til en sterkere økonomisk vekst i Norge enn det vi kan oppnå ved en handelsavtale. EFTA-samarbeidet hadde stor betydning for veksten i 60-årene. EF-medlemskap vil bety adskillig for vår økonomiske vekst i 70-årene, sier professor, tidligere finansminister og nå ordfører i Bergen, Ole Myrvoll, til "Norges Utenrikshandel".

– Viktige deler av norsk eksportindustri som treforedling, primær jern- og metallindustri, aluminiumindustrien, den elektrometallurgiske industri og fiskevarerindustrien oppnår store fordeler ved et medlemskap. Og det er nettopp den samme industrien som møter de største hindringene ved en handelsavtale. Fisk og fiskevarer er tenkt holdt helt utenfor en frihandelsavtale.

BESKYTTELSESKLAUSUL

Handelsavtalen vil videre inneholde bestemmelser om en lengre tollavviklingsperiode enn ved medlemskap, og EF vil gjennom den såkalte beskyttelsesklausulen få adgang til å pålegge norsk eksport ytterligere begrensninger dersom hensynet til næringsinteresser i EF-landene tilsier dette. Det er lite trolig at en handelsavtale etter det mønster EF og de ikke-medlemskapsøkende land forhandler om, vil stimulere til investeringer f. eks. i treforedlingsindustrien, fortsetter Myrvoll.

STIMULERER VIDEREFOREDLINGEN

– En av fordelene ved medlemskap er at det vil oppmuntre industrien til å satse på videreforedling av produktene. Blir vi stående utenfor med en handelsavtale, vil enkelte viktige eksportgrener måtte fortsette å produsere råvarer og halvfabrikata til EF-området. En handelsavtale er etter min mening et mindreverdige alternativ sammenlignet med medlemskap.

– Hvor stor vekt tillia Borten-regjeringen de økonomiske argumenter da Regjeringen i sin tid søkte om forhandlinger med sikte på fullt medlemskap?

– De økonomiske argumenter var meget sterkt fremme. Jeg kan ikke se at de økonomiske grunner er mindre tungtveidende idag enn de var for et par år siden.

ØKONOMISKE VIRKEMIDLER

– Vil Norge ved EF-medlemskap miste virkemidler i den økonomiske politikken? – Ved enhver internasjonal avtale der man må innrette seg etter beslutninger som treffes i et annet forum, kan man si at noe av bevegelsesfriheten eller virkemidler går tapt. Som medlem av EF har vi ikke anledning til å forhøye tollsatsene. Meg bekjent mener heller ikke EF-motstanderne at det er noen katastrofe. En videreutvikling av valutasamarbeidet i EF og den økonomiske union vil frata oss bevegelsesfrihet når det gjelder å endre valutakursene. Til det er å si at Norge bare har endret kursen på kronen to ganger i etterkrigstiden – i 1949 og i 1972. Foranledningen var begge ganger endringer i andre lands valutakurser.

RENTEPOLITIKKEN

Det er blitt hevdet at Norge som medlem av EF, vil miste virkemidler innenfor kredittpolitikken. Særlig pekes det på rentepolitikken. Allerede i dag er det norske rentenivå knyttet så sterkt til det internasjonale rentenivået at det er forbundet med de aller største vanskeligheter å foreta noen særlig avskjerming overfor de utenlandske rentebevegelser. Full avskjerming er ikke mulig. Ved medlemskap blir det norske rentenivået fastere knyttet til det internasjonale. Men det forhindrer ikke at vi vil kunne føre en nasjonal rentepolitikk når det f. eks. gjelder statsbankene.

Medlemskap fører til at Norge vinner en viss innflytelse på den rentepolitikk som føres i de toneangivende land. La meg også nevne at de problemer det nåværende Fellesskap har på rentepolitikens område skyldes de kortsiktige kapitalbevegelser.

Myrvoll: En av fordelene ved medlemskap er at det vil oppmuntre til videreforedling.

Et hovedmål med det økonomiske samarbeidet innen EF er nettopp å få kontroll med de kortsiktige kapitalbevegelser. Det er lettvis å hevde at vi vil tape selvrådighet ved medlemskap. Undersøker vi påstandene punkt for punkt, blir det lite igjen av dem.

FINANSPOLITIKKEN

– EF har også planer for samordning av finanspolitikken. Hva vil dette kunne bety for vårt land?

– Det økonomiske samarbeidet tar sikte på gjensidig vurdering og kritikk av visse hovedtrekk i medlemslandenes budsjettpolitikk – som f. eks. statsbudsjettets størrelse, balanse osv. Dette må vi kunne være med på. Det gir oss til gjengjeld anledning til å kritisere andre lands budsjettopplegg. Noe inngrep i det enkelte lands prioritering blir det ikke under noen omstendigheter tale om, sier professor Ole Myrvoll.

Lerheim: Formelt var det vi som tok beslutningene, reellt gjorde vi ikke annet å følge utviklingen.

Magne Lerheim om suverenitet og EF:

- Utenfor må vi bøye oss - innenfor blir vi med på beslutningene

Meningsmålinger har vist at bortimot halvparten av EF-motstanderne begrunner sitt nei med at de frykter medlemskapet vil føre til en redusert norsk suverenitet. Vil vi avgi suverenitet ved medlemskap – og hva slags suverenitet er det som får mindre betydning når Norge kommer med i De europeiske Fellesskap?

– Det må svares ja på det første spørsmålet. Vi gir fra oss suverenitet ved å gå inn i EF, sier juristen og venstremannen Magne Lerheim. – I henhold til de traktater vi slutter oss til, vil det ligge til Ministerrådet å gjøre enkelte vedtak på områder som i dag er forbeholdt Storting og Regjering. Grunnlovens § 93 forutsetter nettopp at dette kan skje. Bakgrunnen er at suvereniteten har to sider: den formelle og den reelle. – Norges tilknytning til EF er basert på denne paragraf 93 i Grunnloven som nettopp forutsetter at Stortinget har høve til å delegerer en del av sin myndighet til internasjonale organ på saklig avgrensede områder. Det er altså forutsatt i Grunnloven at slike avståelser kan gjøres. At Norge kan gå inn i EF er i seg selv et bevis på vår suverenitet – andre europeiske land som f.eks. Østerrike kan ikke gjøre det fordi deres suverenitet er begrenset pga. den fredsavtale med Sovjet og Vestmaktene som landet måtte inngå etter den annen verdenskrig.

– Suverenitetsavståelsen gjelder for de saker som dekkes av Kull- og stålunionen, fredelig utnyttelse av atomkraften og de deler av det økonomiske område som faller inn under Romatraktaten.

– Men dette er den formelle siden. Det finnes også en reell side av suvereniteten som delvis er ulik den formelle. Et eksempel: Sverige var nøytralt under krigen og hadde formelt sin suverenitet i orden. Men da Hitler sendte sine tropper til Norge gjennom landet, hadde ikke Sverige reell suverenitet til å hindre dette. – Vi

trenger likevel ikke gå til krigssituasjoner for å belyse dette: det er nok å se på valutakrisene og de devalueringer som også Norge har foretatt etter krigen. Formelt har vi selv tatt avgjørelsene, men reelt sett har vi ikke hatt mulighet for å gjøre noe annet enn å følge den internasjonale økonomiske utvikling.

– Hvem er det så som har den reelle suverenitet i valutaspørsmål? Faktisk var vi kommet dithen at den ble bestemt av de internasjonale pengespekulantene som opererte på børsene – og det var disse spekulasjonene som bestemte hva vi måtte gjøre. Det er i dette lys vi nå må vurdere det økonomiske samarbeid. Spørsmålet er kort og godt dette: skal vi bøye oss for vedtak gjort av andre – også av private selskap – eller vil vi selv være med å bestemme? Norge har tyndt nok til å være med og bestemme i den politiske styring av det felles europeiske økonomiske liv som er bakgrunnen for hele EF-samarbeidet.

– Får vi en reell innflytelse? – Svaret er ja! Det vil vi få. Vi vil ikke få bestemte alene. Men det som ikke kan diskuteres er at vår virkelige medbestemmelse blir større innenfor EF enn utenfor. I den siste situasjon må vi bare rette oss etter hva andre gjør.

– Det har alltid vært et slikt skille mellom det formelle og det reelle – og det har alltid vært slik at mindre land har hatt en mindre reell suverenitet enn de store selv om den formelle siden er basert på likhet. Vi må huske på at Norge ikke bare er en liten stat, det er en overmåte liten stat med bare 0,1 prosent av verdens folketall. I EF-samarbeidet får vi vesentlig større medbestemmesrett enn vårt folketall tilsier. Vår innflytelse er mindre dersom Norge skal stå alene i stedet for å delta i et forpliktende samarbeid. Medlemskap i EF styrker derfor vår reelle suverenitet, sier Magne Lerheim.

Folkevalgte må få større makt. Fleischer vil styrke EF-parlamentet.

– Europaparlamentet må få større innflytelse, heter det i en rapport som EF-kommisjonen nylig la fram. Blant annet kan parlamentet styrkes dersom det får utsettende veto. Rapporten er utarbeidet av en særlig komite under ledelse av den franske professor, Georges Vedel, og professor Carl August Fleischer fra Norge var et av medlemmene.

De juridiske ekspertene sier i rapporten, som snart blir drøftet i EF's ministerråd, at en styrking av EF-parlamentet ikke må komme på bekostning av de enkelte nasjonalfor-samlings kompetanse. I første omgang går ikke komiteen inn for direkte valg av parlamentsmedlemmer, men den anbefaler at man snart fastsetter en tidsfrist for en slik ordning.

I følge rapporten bør parlamentets makt økes i to etapper. I første omgang bør parlamentet være med på å bestemme hvem som skal bli nye medlemmer, hvilke avtaler som skal ratifiseres og hvordan traktater skal revideres. Dessuten skal parlamentet i den første fasen ha rett til å kreve nye forhandlinger i ministerrådet på en rekke områder. Det gjelder den felles landbruks-, konkurranse-, skatte-, transport-handel-, og konjunkturpolitikken. Det samme skal gjelde for harmonisering av lovverket. I neste fase får parlamentet en virkelig medbestemmesrett på de nevnte områder.

I dag har EF-parlamentet bare rådgivende myndighet, og medlemmene blir utpekt av de enkelte lands nasjonalfor-samlinger.

Svensk flertall for fullt medlemskap

40 prosent av den svenske befolkning mener at Sverige bør bli medlem av Det europeiske Fellesskap, viser en meningsmåling som ble offentliggjort nylig. Av samme rundspørring går det fram at bare 34 prosent støtter regjeringen Palmes linje – som går ut på forhandlinger om en handelsavtale. Det svenske alternativ som norske EF-motstandere mener vil være så glimrende for oss, har altså ingen stor tilslutning i Sverige.

Vi vil selv forme vår framtid

Ja til utvidet samarbeid

I 1952 gikk Norge med i Nordisk Råd, men ikke uten motstand i Stortinget. Idag er det ingen motstand mot norsk deltagelse i Nordisk Råd.

I 1960 gikk Norge med i Det Europeiske Frihandelsforbund (EFTA). En rekke av dem som idag går mot medlemskap i De Europeiske Fellesskap (EF) advarte den gang mot tap av suverenitet og hevdet at arbeidsplassene var i fare. De 10 årene Norge har deltatt i EFTA har vært de rikeste vekstårene i norsk økonomi. Idag er det ingen motstand mot norsk medlemskap i EFTA.

Formann Reidar Carlsen

Nestformann Ola H. Metliaas

Den 1. januar 1973 går EFTA i oppløsning. Det er oppstått en ny situasjon for Norge!

Regjeringen og Stortingets flertallet mener at Norge i denne nye situasjon bør bli medlem i EF. Dette vil gjøre det mulig å fortsette og videreutvikle vår velferdspolitikken basert på økonomisk stabilitet og full sysselsetting. Videre vil dette være et positivt skritt for å bygge ut samarbeidet mellom de europeiske nasjonene.

Vår rolle i Europa

Vårt valg angår den rolle Norge skal spille i det framtidige Europa. Skal vi gå inn i samarbeidet mellom de europeiske nasjonene med de forpliktelser og de fordeler dette medfører — og følgelig være med på å forme en politikk som i alle tilfelle får avgjørende betydning for oss? Eller skal vi la beslutninger med avgjørende konsekvenser for Norge fattes uten norsk medvirkning?

Områdesekretariatene/gruppene

«JA til EF» har opprettet en rekke områdesekretariater rundt om i landet.

Ved henvendelse til ditt områdesekretariat vil det hjelpe deg med

- informasjonsmaterieill
- bil og jakkemerker
- formidling av foredragsholdere
- opprettelse av lokale «JA til EF»- grupper på steder hvor slike ennå ikke er dannet.

Lokalsekretariatene er nå i ferd med å bygge opp et nett av lokale aksjonsgrupper. Vårt mål er en gruppe

i hver av landets valgkretser. For å bli medlem må man betale kr. 10,— eller mer inn på postgiro 21 08 11 eller bankgiro 8200.01.40208.

EF-tilhengerne har altfor lenge latt den gode sak arbeide alene. Det er nå nødvendig at tilhengerne står fram og arbeider aktivt for saken. Ta derfor kontakt med din lokalgruppe og delta i dens arbeid. Er det ingen gruppe på ditt hjemsted hjelper områdesekretariatet deg med opprettelse av en.

Bare med din aktive støtte kan vi nå vårt felles mål: det norske folks JA til EF i september.

'JA til EF' bussen

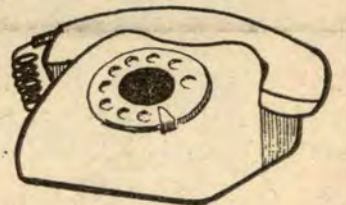
Den 1. juni ruller det ut 5 busser fra «JA til EF»s områdekontorer rundt om i landet. Fram til folkeavstemningen vil disse bussene besøke store deler av landet. I bussene vil det være folk med kunnskaper om EF

og det norske samfunn. Her kan alle få svar på spørsmål i forbindelse med norsk tilknytning til EF.

«JA til EF»-bussene vil dessuten bringe med seg et rikholdig utvalg av informasjonsmateriale om Norge og EF.

Telefonsvarere

«JA til EF» har opprettet et nett av telefonsvarere over hele landet. Ved å ringe inn kan du få saklig informasjon om de spørsmål som opptar deg i forbindelse med Norges medlemskap i EF.

Landssekretariatet

Sekretariatet i Oslo er det koordinerende organ for informasjonsarbeidet på landsplan. Her utarbeides brosjyrer, faglige og politiske artikler og bakgrunnstoff. «JA til EF» arrangerer også møter, seminarer, aksjonsdager o. l.

Den lokale virksomhet administreres fra fylkessekretariatene.

Landssekretariatets adresse og telefon:

«JA TIL EF»-aksjonen, Cort Adelersgt. 16, Oslo 2. Tlf. 56 51 85.

Ved å si ja til EF

1 gir du Norge rett til å delta i utformingen av det nye Europa, og videreutvikle samarbeidet med de land vi allerede er nær knyttet til.

2 sikres arbeidsplassene — også for våre sjøfolk. Bare ved medlemskap vil norske produkter være sikret like konkurransevilkår i det utvidede EF, som avtar 60 % av norsk eksport og 60 % av våre skipsfartstjenester.

3 kan vi produsere ferdigvarer av de råvarer vi idag eksporterer ubearbeidet. Dette sikrer sysselsettingen i distriktene og gir nye og mer varierte arbeidsoppgaver.

4 kan vi få større økonomiske ressurser til rådighet. Dermed kan vi bedre de enkelte menneskers sosiale forhold og skaffe midler til viktige utbyggingsoppgaver vårt samfunn står overfor, som f. eks. veier, sykehus, skoler, daginstitusjoner osv.

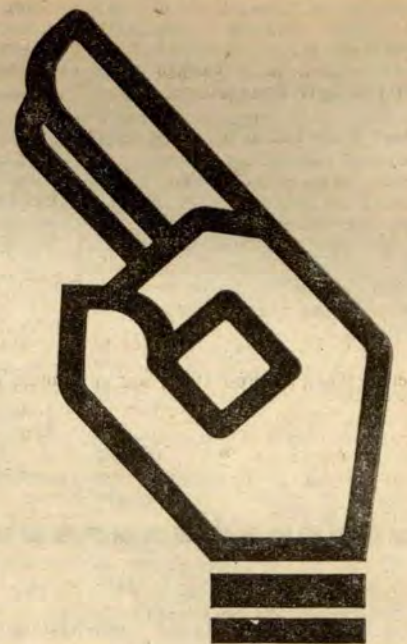
5 styrker vi grunnringene. Jordbrukerne får fortsatt en garantert inntekt. Fiskerne og skogbrukerne øker sine inntektsmuligheter betydelig.

6 kan våre synspunkter og interesser fremmes med større vekt i internasjonale organisasjoner. Dermed får vi selv innflytelse på beslutninger som i alle tilfelle får avgjørende betydning for vårt samfunn.

7 blir vi med i det europeiske samarbeid for å løse en rekke av de store problemer vi og kommende generasjoner stilles overfor; som hjelp til u-land, kamp mot fattigdom, rovdrift av jordens ressurser og forurensningene.

Dette er oppgaver som ingen stat kan løse alene.

Disse fordelene kan bare oppnås ved et utvidet og forpliktende internasjonalt samarbeid.

Si JA til EF

«Ja til EF»-aksjonen er en landsomfattende tverrpolitisk og tverrfaglig organisasjon, for alle som mener at Norge bør bli medlem av De Europeiske Fellesskap (EF).

Likestilling mellom kvinne og mann i EF

Vi tar med oss likelønnsprinsippet inn i samarbeidet

Av Astrid Rynning

Vil den fortsatte utvikling i vårt land mot likestilling mellom kvinner og menn bli hemmet om vi kommer med i Det Europeiske Fellesskap?

Norden anses med rette for å ligge i teten i utviklingen mot målet full likestilling mellom de to kjønn. Men mon vi raker så langt over som man er tilbøyelig til å tro, når det gjelder gjennomføringen i praksis i relasjon til kvinnene i de land som er medlemmer i EF-landene. Er det ikke de samme skjevheter hos oss som i Europa ellers når det gjelder antall kvinner i ledende stillinger, i politikken og med hensyn til rangeringen i lønnsstatistikken? På enkelte områder ligger vi etter. I Norge har det eksempelvis vært vanskelig for kvinnelige jurister å slå seg ned som privatpraktiserende, mens man i land som Frankrike har en rekke fremtredende kvinnelige advokater.

Som det gjentagne ganger har vært slått fast, inneholder Roma-traktaten ikke noen bestemmelse som er kjønnsdiskriminerende. I det omfang Fellesskapet inneholder bestemmelser av betydning for likestillings-spørsmålet, likestilles kjønnene. Det gjelder således den viktige bestemmelse i traktatens § 119 hvorefter mann og kvinne skal ha lik lønn for likt arbeid. Denne bestemmelse har karakter av rettslig forpliktelse, og blir vi med i Fellesskapet, vil gjennomføringen av likelønnsprinsippet i Norge pålegge den norske stat. Likelønnsprinsippet har imidlertid vist seg å være vanskelig å få gjennomført i praksis — i Fellesskapslandene som hos oss. Men ifølge rapporter som Kommisjonen utarbeider annet hvert år, er det konstatert at det er oppnådd atskillig

fremgang. I en orientering understreker Kommisjonen at forholdene må legges til rette for alle som ønsker å begynne i, eller gå tilbake til yrkeslivet. Utdanning er en vesentlig forutsetning for at kvinner ikke skal bli henviset til å måtte søke det dårligst betalte arbeid. Det kan her nevnes at EF's sosialfond kan yte støtte med 50% til omskolering av kvinner over 35 år som ønsker å gå ut i arbeidslivet, forutsatt at hjemlandet dekker de øvrige 50% av utgiftene. Når det gjelder andre praktiske tiltak som daginstitusjoner for barn, er man i flere av Fellesskapslandene kommet lenger enn hos oss, hva i og for seg ikke sier så meget.

På andre områder av betydning for likestillings-spørsmålet, så som trygdeordninger, skattebestemmelser og familielevgivningen får eventuelt medlemskap ingen direkte innvirkning. Det blir neppe innen overskuelig fremtid aktuelt med harmonisering på disse områder, og i tilfelle forutsetter det enstemmig beslutning. Forøvrig er det ingen grunn til å tro at en harmonisering vil føre til noe tilbakeskritt for oss her i landet.

De rettigheter kvinnene i Norge etterhvert har fått, er oppnådd takket være en utrettelig innsats fra kvinneorganisasjonene. Flere av disse er utsprunget av og står tilsluttet internasjonale organisasjoner. Dette gjelder bl. a. Norske Kvinners Nasjonalråd som har hentet mange verdifulle impulser fra kontakten med Det internasjonale kvinneverd (International Council of Women). Gjen-

nom sitt konsultative medlemskap i FN har Det internasjonale kvinneverd kunne øve sin innflytelse ved utformningen av deklarasjoner og konvensjoner om likestilling. Det har videre henstillet til de tilsluttede nasjonalråd å øve press på sine respektive lands regjeringer for å få dem til å vedta konvensjonene, og har oppfordret nasjonalrådene til å overvåke gjennomføringen i praksis. Innen det internasjonale kvinneverd er det dannet regionalsammenslutninger, således for Europa. Samtlige EF-land unntatt Luxembourg er med i dette samarbeid. Enkelte andre internasjonale kvinneorganisasjoner har tilsvarende ordning.

Kommer Danmark, England, Eire og Norge med i Fellesskapet, vil det sikkert føre til en intensivering av dette samarbeidet. Med en samlet oppreden vil man ha de beste muligheter for å kunne øve press for å oppnå reformer med sikte på full likestilling, og også til å kunne påvirke utviklingen forøvrig. Det er derfor ikke grunn til å frykte for at utviklingen mot likestilling i vårt land vil bli hemmet hvis vi kommer med i Det Europeiske Fellesskap. Tvertom — på samme måte som vi vil kunne gi impulser og yte støtte til kvinnene på kontinentet, vil også vi kunne dra nytte av samarbeid med våre søstre innen Fellesskapet.

Astrid Rynning.

Nestformannen i Småbrukarlaget om EF: Jordbruksordningen bedre enn antatt-!

— En del hevder at vi ikke har fått varige særordninger for jordbruket. Hva er Deres oppfatning?

— Hvis en leser forhandlingsprotokollen som angår jordbruket, kommer en ikke utenom at Norge har fått ordninger for jordbrukets vedkommende som er varige. Det som betyr mest i de spørsmål som angår jordbruket er adgangen til å bruke subsidier i melkesektoren. Det er melken som betyr mest som inntektskilde for det samlede jordbruk. Det gjelder kanskje først og fremst de distrikter som på grunn av klimatiske forhold har et begrenset valg av driftsmuligheter.

De mindre bruk

Dessuten er det klart at hvis en ser på interessene til de mindre bruk så greier vi ikke å løse deres problemer ved å øke prisene på produksjonen. Det skulle etter min oppfatning gå tydelig fram av utviklingen de siste 7-8 år. Inntektskløften mellom de store og mindre bruk har økt i denne tida. For å kunne jevne ut inntektene innenfor jordbruket må en ha et sett av virkemidler som kan settes inn med sikte på å rette opp skjevhetene.

Vi har i dag en god del virkemidler, men vi har ikke vært så villige til å bruke dem i stor nok utstrekning. Disse virkemidler kan vi

— Den viktigste årsak til at jeg går inn for Norsk EF-medlemskap er at vi har fått en helhetsløsning som er akseptabel for alle landets næringer. Etter min oppfatning har vi fått en ordning for norsk jordbruk som er langt bedre enn vi på forhånd kunne regne med. For vi startet med forhandlingene var det mange som trodde det ikke skulle være mulig å få noen særordning for jordbruket. Det er nestformannen i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Lars Holen som sier dette. Holen er stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet fra Hedmark fylke.

fortsette å bruke hvis vi kommer med som medlem i De Europeiske Fellesskap (EF).

Nasjonal styring

— Er det helt klart at det er stor- og regjering som trekker opp retningslinjene for vårt jordbruk — også om vi blir EF-medlem.

— Ja, stort sett vil det bli slik. Vi vil kunne opprettholde den forhandlings-situasjon vi nyter i dag. Så lenge jordbruksforhandlerne og staten blir enige om å bruke bestemte virkemidler som ikke strider mot EF's bestemmelser så har vi full nasjonal styring.

EF-bestemmelsene går stort sett ut på at det ikke er tillatt å bruke subsidier direkte på produktprisene. Men en kan bruke tilskottsordninger som er innrettet på den enkelte jordbrukers produksjon. Pristilskott kan ikke brukes for annet enn melkeproduksjon.

— Etter min oppfatning bør alle småbrukere som skal vurdere Norges stilling til EF særlig ta hensyn til den kjensgjerning at 64 prosent av småbrukerne har en del arbeid utenom sitt jordbruk. For de som har slikt arbeid er det ikke uten betydning hvordan utviklingen for andre næringer blir. Mulighetene til å skaffe seg deltidsarbeid ved siden av småbruket avhenger også av at andre næringer kan få best mulig øko-

nomiske forhold. Det får de ved at Norge blir medlem av EF.

— Hva om Norge ikke blir medlem?

— Hvis industrien får det vanskelige da, og det mener jo de fleste industrifolk, er det klart at det vil få ringvirkninger som vil slå ut i hele samfunnet. Helt til den ytterste utkant vil en merke det. Særlig treforedlingsindustrien er ømfintlig overfor mulige toll-barrierer. Denne industrien henger nøye sammen med jordbruket og bygdenæringene for øvrig.

— Og for jordbruket selv?

— Siden midt i 60-åra har vi hatt den målsetting for vår jordbrukspolitikk at et rasjonelt drevet jordbruk skulle gi samme inntekt som en arbeidsplass i industrien. I jordbruksprotokollen med EF sies det at jordbrukets inntektsnivå skal opprettholdes. Hva som vil skje om Norge blir stående utenfor EF vet vi i dag ikke noe om.

Det har i debatten også vært hevdet at denne formulering i protokollen tar sikte på å fastfrysse levestandarden på det nåværende nivå. Det er selvsagt ikke riktig. I Roma-traktaten står det klart at levestandarden skal øke. Det gjelder alle yrkesgrupper. Påstander om en fastfrysing til det nåværende nivå er naturligvis meningsløst, sier Holen.

100 000 JA-medlemmer før sommerferien Arbeidet i gang på 310 steder

I løpet av mai og juni vil vi også arrangere en rekke seminarer, f. eks. om distriktsutbygging, jordbruk, fiske, industri, osv.

Nå gjelder det bare at alle som ønsker at Norge skal bli medlem av De Europeiske Fellesskap engasjerer seg i arbeidet for dette, sier Reidar Carlsen.

Carlsen: — Målet er innen rekkevidde!

«JA til EF-aksjonen» har nå kommet godt igang. Ved utgangen av april hadde vi etablert kontaktvalg på 310 steder, og det var etablert 11 distriktskontorer. Vår målsetting på 100.000 medlemmer før sommerferien synes også å ligge innen rekkevidde, sier formannen i aksjonen, direktør Reidar Carlsen i Distriktnes Utbyggingsfond, til avisa.

Hittil har vi naturlig nok vært opp-tatt med å bygge ut organisasjonen, men Europa-dagen 5. mai markerer altså starten på vår mer utadvendte virksomhet.

EF-bussene starter opp denne dagen, vi håper at de fleste husstander får «Ja til EF-avisen», våre tillitsmenn over hele landet sprer informasjonsmateriale, osv.

Til «JA TIL EF»-aksjonen, Cort Adlersgt. 16, Oslo 2.
Tlf. 56 51 85 - Postboks 2599, Solli, Oslo 2.

Jeg ønsker å tegne meg som støttemedlem og vil gi et bidrag på kroner .....

- som er sendt over postgiro 210811
- er sendt over bankgiro 8200.01.40208
- Jeg ønsker informasjonsmaterieell tilsendt
- Jeg ønsker å delta i det lokale arbeid

Navn: .....

Adresse: .....

Fylke: .....

Kontroll: Ildal og Waaler & Co., Statsautoriserte revisorer.